SUPLIMENTUL II

LA

NOUA REVISTĂ ROMÂNĂ

No. 6. 15 MARTIE 1900 VOL. I.

Imprumutul.

— Gheorghe al Văduveĭ!

— Marin Iordăchescu!

La chemarea aprodului judecătorieĭ de pace doĭ oameni răzbind prin mulţimea care stătea la uşă, pătrunseră în camera de chibzuire. Gheorghe era slab, gălbejit şi mirosia a ţuică; Marin era scurt, gros, roşu la faţă şi cu o înfăţişare smerită de cotoiŭ călugărit, uitându-se pe furiş cu ochiĭ lacomĭ.

— Vroiţĭ să vă autentific actul ăsta de împrumut? zise judecătorul.

— Da, respunseră amândoĭ oameniĭ.

— Aĭ primit baniĭ? întrebă judecătorul pe Gheorghe.

— Am primit, respunse dînsul uitându-se la Marin.

— D-ta i-aĭ numărat baniĭ?

— Da, răspunse Marin cu siguranţă.

— Şase sute de leĭ?

— Da, şase sute leĭ.

— Bine! Să veniţĭ mîine să luaţĭ actul.

Şi amîndoĭ eşiră, ploconindu-se.

In urma lor întrară alţiĭ.

Pe drum Gheorghe zise luĭ Marin.

— Acuma să-mĭ daĭ baniĭ. Mîne e zi de tîrg, aş merge să-mĭ cumpăr boiĭ şi carul.

— Nicĭ vorbă. Vreĭ un pol?

Şi Gheorghe întinse mîna luînd hârtia de la Marin.

— Ţine minte cît mi-aĭ dat, zise Gheorghe.

— Un pol.

Ajunseră în faţa crîşmeĭ.

— Haĭ să facĭ cinste, că aĭ luat baniĭ, zise Marin.

— Haĭ!

Intrară. Incepură cu ţuică fiartă şi isprăviră cu vin. Gheorghe eşi din crîşmă pe înoptate umblînd pe două cărărĭ. Era beat mort. Marin eşi în urma luĭ şi trecînd prin grădină ajunse acasă, vecin cu Gheorghe. Aci se aşează în dosul porţeĭ şi aştepta să treacă Gheorghe, care venia încet pe drum sughiţînd şi vorbind singur. O bucurie drăcéscă îl cuprinse şi şopti: o să mérgă bine! Semne bune! Apoĭ intră în casă.

Nicĭ vorbă că Gheorghe nu s'a maĭ dus a doua zi la tîrg; dar tehiŭ de cap pe la prînz se duse la Marin. Nevasta acestuia iĭ eşi în prag.

— Sărut mîna naşă, zise Gheorghe.

— Noroc, fine.

— Dar unde-ĭ naşu?

— S'a dus la pădure.

— Vine de grabă?

— Acuşica.

Şi Gheorghe plecă la crîşmă. Maĭ avea doĭ francĭ în chimir. Vroia să'şĭ maĭ treacă omul vremea pînă va veni Marin de la pădure.

Ceru o jumătate litru de ţuică şi bea făurindu-şĭ feĭ de feĭ de planurĭ cînd va avea boiĭ şi carul.

Cu jumătate, cu jumătate, băuse franciĭ şi naşu nu maĭ venia de la pădure. Se îndreptă spre casă earăşĭ beat.

Adoua-zi de diminéţă se duse la Marin care'l primi vesel.

— Eĭ fine, aĭ venit să'ţĭ daŭ baniĭ?

— Păĭ.

— Am cam dat mult la pădure; dar să-ţĭ daŭ o sută de francĭ acum şi peste cîte-va zile o să-ţĭ daŭ şi restul.

Luĭ Gheorghe îĭ sticli ochiĭ cînd văzu cincĭ polĭ de aur pe masă; fără să vrea întinse mîna şi-ĭ luă punîndu-ĭ în chimir. Nicĭ nu ştia ce să maĭ zică de bucurie. Indrugă cîte-va vorbe şi porni acasă.

Pînă în seară fu în tîrg.

Umblă ce umblă prin tîrg și înoptînd, se duse la o crîșmă să mănînce și se puse pe chef. Vre-o doĭ lăutarĭ îĭ cîntaŭ de mama focului. Își găsi doĭ prietenĭ și ținu chefu! treĭ zile încheiate. La socoteală, Gheorghe dădu toțĭ poliĭ, ba îĭ maĭ rămase și sumanu zălog la crîșmar.

— Ti, drăcie! și-o înjurătură îĭ scăpără luĭ Gheorghe din gură, cînd venia pe drum spre sat, am rămas și fără suman.

Noaptea ajunse acasă: îĭ era răŭ. Boli vre-o cîte-va zile și cînd eși din casă se duse la nașu. Ĭĭ spuse pățărania și-ĭ ceru baniĭ și un suman.

— De finule, să maĭ aștepțĭ nițel, pîn'oiŭ tăia pădurea. Suman pot să-țĭ daŭ unul, căcĭ maĭ am.

S'aŭ maĭ ciorovăit eĭ între dînșiĭ și cînd s'aŭ despărțit, Gheorghe avea 10 francĭ în mînă și suman. Unde să se ducă? Nicĭ vorbă, că la crîșmă. Și cum intră, începu să povestească la oamenĭ chefu! luĭ de la tîrg. S'aŭ strîns oameniĭ împrejurul luĭ. El de bucurie ceru o vadră de țuică. Crîșmaru aduse țuică, o puse pe masă, zicîndu-și: l'a mîncat Marin și pe ăsta. Chefu! începu cu țuică și se sfîrși cu lăutarĭ.

Peste vre-o două lunĭ cînd se socotiră definitiv, Gheorghe nu numaĭ că nu avea să maĭ ia nimic de la Marin, dar acesta îl maĭ scoase dator cu treĭ poliĭ.

— Păĭ, dă, fine; așa-ĭ cînd omul face chef; dar nu-ĭ nimic, mi-ĭ plăti d-ta pînă la toamnă cînd se isprăvesce împrumutul. Să fim sănătoșĭ.

— De, nașule, zise Gheorghe scărpinîndu-se în cap, așa-ĭ, dar vine vremea aratuluĭ și de...

— Știĭ ce, finule, să ar eŭ cu boiĭ meĭ și să samăn; apoĭ ne dijmuim la toamnă. Uite, o să-țĭ maĭ daŭ porumb pînă atuncĭ și-l scădem la dijmă. Nevastă ia adu-ne o țuiculiță.

Și aŭ ținut-o cu țuica pînă pe la prînz. Primă-vara plugurile luĭ Marin araŭ d'avalma peste pămîntul luĭ Gheorghe cu care era vecin, fără să maĭ facă vre-o deosebire.

Toamna bogată îșĭ clatină pletele aurii la sărutările vîntuluĭ. Gospodariĭ și-aŭ strîns bucatele de pe cîmp. Gheorghe îșĭ primise partea luĭ dîn dijmărit: o căruță de porumb, o nimica toată. Se cam zăpăcise și mereu se ducea pe ogorul luĭ și se preumbla printre glugele de porumb ce maĭ rămîsese pe cîmp. Parcă îĭ spunea inima că are să se despartă de el pe-vecie. Intr'o zi slugele luĭ Marin îl alungară de pe ogor și el începu să țipe că-ĭ pămîntul luĭ și că nașul l'a furat la dijmărit. Iacă vine și Marin.

— Ce-ĭ fine?

— Păĭ ce fel de dreptate-ĭ asta? Numaĭ c'o căruță de porumb m'am ales din pămîntul meŭ?

— Ce să-țĭ fac? Eu l-am muncit. Anul greŭ, nu s'a făcut.

— Nu s'a făcut? Dar ăsta ce-ĭ? Și arătă grămezile de porumb.

— Ăsta-ĭ de pe cîmpul meŭ. L-am strîns aice că-ĭ maĭ aproape de sat.

Gheorghe nu maĭ tăcea. Atuncĭ Marin îĭ spuse de-adreptul:

— Știĭ că pe Sîmbătă se isprăvește contractul. Să-mĭ daĭ șase sute de leĭ, fără de polu ce-mĭ datorezĭ fără act.

— Cît?

— Șase sute de leĭ.

— N'am de unde să-țĭ daŭ. Dar mi-aĭ dat șase sute? M'aĭ purtat cu vorba pînă s'a isprăvit anul.

— Așa scrie la act.

— Mergem la Judecătorie; la Tribunal.

— Bine, bine! Eu o să-țĭ scot pămîntul în vînzare.

Gheorghe plecă năuc. Se duse în marginea pădureĭ și trîntindu-se în iarbă se uită cu jale la ogorul luĭ. Dar nu avu astîmpăr. Porni la Judecătorie să se jeluiască.

Marin puse formula esecutorie pe act și ceru scoaterea în vînzare a avereĭ debitoruluĭ. Portărelul puse sechestru pe lucrurile din casă. Intr'o Duminică se hotărî vînzarea. Gheorghe nu era teafăr. Căzuse într'un fel de prostrație. Nu știa ce maĭ e cu dînsul.

Vînzarea se făcu și Marin cumpără toată averea luĭ Gheorghe.

Intîiul fulg de zăpadă se leagănă în aer, atingînd ușor pămîntul înghețat. De Gheorghe nu se maĭ știa prin sat. Unĭĭ spuneau că a înebunit; alțiĭ că s'a înecat; dar nimenea nu știea ceva sigur.

Sfîrșitul luĭ Noembrie. Marin era mereŭ ocupat cu pădurea; căcĭ furnisa lemne la diferite autorități.

Gheorghe rătăci prin lume așa fără căpătîiŭ. Trăind ca vaĭ de el, ne avînd unde se oploși se întoarse în satul luĭ pe înoptate. Ajunse în

dreptul caseĭ; dar gardul ce-l despărţia de Marin era scos. Un gard noŭ împrejmuia ambele proprietăţĭ într'una singură. Cînele luĭ îĭ sări înnainte gudurîndu-se de bucurie. El trecu prin fundul grădineĭ şi furişindu-se lîngă stogurile cu fîn îşĭ făcu un culcuşĭ pînă la ziuă. Cînd se îngînă ziua cu noaptea eşi din fîn luînd un ţăpoiŭ ce-l găsise alăturĭ şi se îndrumă spre pădure să'şĭ maĭ vadă ogorul luĭ, pămîntul luĭ. Boabe marĭ de lacrămĭ îĭ curgeaŭ de-alungul obrazuluĭ. Işĭ şterse ochiĭ cu mîneca sumanuluĭ şi furişîndu-se din sat eşi la cîmp.

Pădurea uscată şi veştejită îşĭ lovia ramurile la bătaia vîntuluĭ scoţînd un sunet asemănător cu lovirea oaselor unuĭ schelet. Urme de sănĭ erau de-alungul pădureĭ. El stătu multă vreme uitîndu-se cu nesaţ la pămîntul luĭ, peste care zăpada îşĭ întinsese marama-ĭ albă, ne deosebindu-l de al luĭ Marin. Sgomot răsună şi îndemnurĭ la boĭ se aud. Un şir de sănĭ se îndreaptă spre pădure. Gheorghe se furişă strîngînd ţăpoiul în mînă. Se pitulă după niştе lemne.

Cunoscu sănиile luĭ Marin; îl văzu şi pe dînsul venind în urmă.

Un gînd năprasnic îĭ tulbură mintea şi sîngele i se urcă la cap în valurĭ fierbinţĭ. Vinele îĭ clocoteaŭ de mînie. Sănиile trecură pe lîngă el îndreptîndu-se spre niştе stînjenĭ făcuţĭ şi însemnaţĭ.

Marin cu o prăjină în mînă, măsura stînjeniĭ să vadă dacă-s bine aşezate lemnele. S'apropia din ce în ce de locul unde era Gheorghe. Acesta abia maĭ sufla. Trupul îĭ tremura. Ochiĭ umflaţĭ erau înjectaţĭ de sînge. Se ridică în picioare, dădu ţăpoiul după cap să-ĭ facă vînt şi aşteptă. Marin s'apropia încet. Scoase o hîrtie din chimir însemnînd stînjeniĭ măsuraţĭ. Puse ţidula înapoĭ. Se plecă să'şĭ ia prăjina cu care măsura; dar în clipa aceia Gheorghe îl isbi cu ţăpoiul în cap cu atîta putere în cît căzu peste dînsul. Marin îşĭ pierdu cunoştinţa şi în ultima agonie înfipse mînele în gîtul luĭ Gheorghe strîngîndu-l cu cea din urmă desnădejde. Imprejur zăpada era înroşită de sînge închegat; iar pădurea veştedă şi uscată îşĭ lovia ramurile la bătaia vîntuluĭ scoţînd o armonie dureroasă asemănătoare cu lovirea oaselor unuĭ schelet.

Spiru S. Hasnaş.

.AD. POSTUMUM

(de Horaţiu).

Postume, trece anul uşor ca o năluсă,
Şi creţelor ce vîrstnic pe pielea frunţiĭ porţĭ,
Nu poate 'ntîrziere evlavia s'aducă,
Nicĭ lor, nicĭ bătrîneţeĭ, nicĭ ne'nduratеĭ morţĭ.
Să-l îmblînzeştĭ pe Pluton, cu firea-ĭ infernală,
Să-ĭ daĭ pe zi treĭ sute de taurĭ înjunghĭaţĭ,
Şi totuşĭ nicĭ o dată de unda luĭ fatală,
In care stă Geryon şi-atîţia 'ncătuşaţĭ,
Nu vom scăpa nicĭ unul din ceĭ care pămîntul
Cu roadele din sînu-ĭ de-apururĭ ne-a lăptat,
Nicĭ regiĭ ce ţin neamurĭ cu braţul şi cuvîntul,
Nicĭ muncitorul care-ĭ de trude 'ndurerat.
Şi ne ferim zădarnic de-al luptеĭ chip de sînge,
De valul ce se frînge cu gemete în mărĭ,
Şi ne ascundem toamna cînd auzim că plînge,
Austrul resfirîndu-şĭ geroasele-ĭ suflărĭ.
Cocytul negru, fluviŭ ce leneş rătăceşte,
Şi neamul cel nemernic a luĭ Danau... apoĭ
Sisiphus Eolidul ce'n muncĭ se svîrcoleşte,
Vor trebui cu toţiĭ a fi găsiţĭ de noĭ.
Laşĭ tot, pămînt şi casă, pe dulcea ta soţie,
Nicĭ unul din copacіĭ ce singur i-aĭ crescut,
Doar numaĭ chiparosul pe urma-ţĭ o să vie,
Stăpîn ce-atît de scurtă domnie aĭ avut!
Maĭ priceput urmaşu-ţi ca tine o să sfîrşească,
Vinul închis cu cheia, Cecubu de cristal,
Şi mozaicul mîndru maĭ bine-o să-l stropească,
Cu o licoare demnă de-un prînz pontifical.

trad. de Ioan Petrovicĭ.

Impresiĭ din Paris.

Solicitatoriĭ

«Non ragionar di lor ma guarda e passa»

Dante.

I

— *A! bon jour, mon cher!*

— Bună ziua dragă.

— Te-aĭ întors de mult din Bucureştĭ?

— De vr'o săptămînă.

— Şi... ţĭ-aĭ isprăvit afacerile?

— Le-am isprăvit.

— Zăŭ! Ce nenorocire, să rămîĭ singur aşa de timpurіŭ şi să-ţĭ baţĭ capul cu toate fleacurile astea...

A propos, fără indiscreţie, am auzit că ţĭ-a rămas o avere frumuşică?..

— Da, am ceva... Dar tu ce mai faci?

— Hm! Cam rău! Dacă nu te deranjez, îmi dai voe să stau și eu puțin jos...

— Cu cea mai mare plăcere, răspunse Vasile Blajian care dejuna pe trotuarul unui restaurant din Rue des Ecoles, arătînd un scaun alături, nouluĭ venit.

— Tu aici mănînci tot-deauna?

— Da.

— Curios! Iartă-mă dacă-ți spun, dar tocmai ne mirăm mai mulți, de cînd ești singur, de ce n-ei fi mîncînd și tu tot cu noi, la Duval?

— Sunt destul de mulțumit și aici.

— Nu de alt-ceva, dar ai fi între prietenii tăi, și n'ai idee ce va să zică un prieten sincer, care să te ajute la o nevoe, să te mîngîe la o durere... și tînărul student în drept N. Bujorescu, căzu pe gînduri cu coatele pe masă cu capul între mîni...

— Ei! dar ce te întristași așa de odată?

— Cum să nu mă întristez? Cînd ai ști cît sunt de necăjit și de nenorocit!

— Ce, ți-e bolnav cine-va în familie... ai căzut la vr'un esamen?..

— Nu, mai rău, nu-l pot da.

— Dar, pentru Dumnezeu, explică-te, ce ți s'a întîmplat?

— N'am cu ce să-mi plătesc taxa.

— Cum, nu ți-au trimis de acasă?

— Ba, ce să zic? chiar ieri primii, dar... mă luaiu aseară cu unu cu altu...

— Vrei să zici adică cu *una* cu *alta*... răspunse Blajian rîzînd și lovindu-l ușor peste umăr. — Ei și-așa, că doar om ești! Știu atîta să-ți spun că sînt foarte necăjit, și m'am gîndit la tine, ca vechiu coleg de liceu — dacă m'ai împrumuta cu o sută de franci, m'ai îndatora cum nu-ți închipui. Recunosc singur c'am făcut poate o prostie—ca noi toți băeții—dar tu nu mă cunosci drept atît de rău.... Suferința de azi are să-mi fie o lecție.... Gîndește-te numai că e vorba de viitorul meu.... și tu care înțelegi, ești așa de simțitor, n'ai să mă lași, te rog dragă Blajiane...

Blajian tăcu și zîmbi puțin, apoi luîndu-și de seamă redeveni repede serios; depunînd pe masă abonamentul și luîndu-și pălăria se sculă să plece.

— Vino la mine, azi pe la ora 5, Rue Vavin 1. Dar fix la această oră că sunt singur.

— *Contez, merci* și *au revoir.*

Și se despărțiră.

Vasile Blajian apucă spre Bulevard Saint Michel, urcîndu-l apoi în sus, spre Louxenbourg, dus pe gînduri....

— *Bon jour* Blajiane, strigară doi tineri, ce ședeau la o masă pe terasa cafeneleĭ d'Harcourt.

— Ce, te faci că nu ne vezi?

— Nici de cum, dar eram în adevăr cam distrat.

— Ei că doar n'ei fi amorezat?

— Mai știi? răspunse prietenul de-alături.

Și-l poftiră cu insistență amîndoi, să ia loc la masa lor.

— *Garçon, trois cafés*, strigă unul din ei.

— Te rog nu, eu nu beau nici odată cafea.

— Atunci ea alt-ceva.

— D'abia mă sculaiu de la dejun, mulțumesc. Și iar aceleași întrebări, lacome și curioase, despre întoarcerea din țară, despre afaceri, moștenire, asediară pe bietul băiat, plictisit și enervat de la un timp.

Chelnerul aduse trei cafele. Blajian vru să dea una din ele înapoi, cînd unul dintre ei, mai îndrăsneț, îl opri:

— Las'o aci, că eu pot bea și două cînd se întîmplă!

Mai vorbiră cît-va timp, aproape numai între ei doi, căci conversația viind despre curse, Blajian nepricepîndu-se, asculta.

— *Tiens!* Camaradul meu de bancă de la facultate, *Allouche*, strigă unul de odată, la vederea unui tînăr ce trecea pe trotuarul de-al doilea din fața cafeneleĭ, luînd-o la fugă spre dînsu cu o țigară în mînă. Blajian îl văzu o clipă, cum își aprinse țigara de la *probabil necunoscutul trecător* și sub aparența unei intime convorbiri, pierzîndu-se în mulțime și dispărînd.

Peste vr'o zece minute, Blajian voind să plece și *tipul* rămas văzînd că nu i se mai întoarce prietenul, rugînd pe Blajian să-l aștepte un moment, se duse să-l caute prin împrejurimi, pretextînd că i-a luat punga și că n'are cu ce plăti.

Dar dus a fost și acesta.

Blajian înțelese, chiemă chelnerul, plăti cele trei cafele și plecă îredonînd tot drumul, dup'o arie ce-i veni la întîmplare în minte:

"*Unu și cu doi: trei... Unu și cu doi: trei...*"

II

Ajungînd acasă, găsi corespondența din străinătate. O scrisóre îi anunța trista veste că afa-

cerile îl rechemaŭ din noŭ în ţară, pentru cîtva timp.

Era o zi de Iulie, cînd Parisul se dogoria de soare. Cu stolurile lăsate, întins pe-o canapea, Blajian se gîndea la viaţa-ĭ sbuciumată, şi-şĭ reamintea trecutul, frumosul săŭ trecut, pe care pînă atuncĭ nu ştiuse în deajuns să-l preţuiască.

Se vedea odinioară fără nicĭ o grijă de cele ale vieţeĭ, de cît numaĭ de cele ale minţiĭ; şi se gîndia la atîţia colegĭ şi prietenĭ, carĭ maĭ aveaŭ încă o familie, un tată, o mamă... şi-ĭ vedea pe ceĭ maĭ mulţĭ de-aicĭ din Paris, cum îşĭ băteaŭ joc de baniĭ, de numele, de speranţele bieţilor lor părinţĭ; şi cînd îĭ maĭ fulgera prin minte, că dintre aceştia, poate uniĭ vor ajunge în ţară sus... sus de tot...

— Ce crud, ce mişelnic lucru! repeta mereŭ, şi parc'o gelozie îl cuprindea de norocul acelora ce maĭ puteaŭ sta în Paris—şi pe care dînşiĭ nu puneaŭ nicĭ un preţ,—amestecată cu un fel de ură şi sete de răsbunare...

Clopoţelul de la uşa din sală sună.

Se uită repede la ceas; d'abia două şi jumătate.

Cine să fie? Se duse să deschidă.

Doĭ domnĭ: un cunoscut şi un strein.

— *Bon jour*, domnule Blajian, zise tînărul Mateescu, permite-mĭ să-ţĭ recomand pe D-l Georgescu, student în drept.

— Imĭ pare bine, poftiţĭ... şi Blajian le deschise amabil uşa odăiĭ, rugîndu-ĭ apoĭ să ia loc pe scaune.

După ce se făcură *formalităţile obişnuite*, adică, după ce se vorbi de căldură, petrecerĭ, şi alte introducerĭ de felul acesta, inerente maĭ ales orĭ căreĭ prime cunoştinţĭ, Mateescu, luîndu-şĭ inima în dinţĭ, întră în materie.

— Domnule Blajian, ca bun prieten cu d-ta am luat îndrăsneala să însoţesc pe vechiul meŭ camarad Georgescu, în rugămintea ce are a ţi-o face cu privire la... o mică sumă de baniĭ... o mie de francĭ... are neapărat nevoe acum, l-aĭ îndatora foarte mult. E un om solvabil...

— Cît priveşte despre asta continuă însuşĭ Georgescu, prinzînd din ce în ce mult curaj — nu că vreaŭ să mă laud, dar vă pot asigura că am averea mea personală, o moşie în judeţul Botoşanĭ. De alt-fel, eŭ am în de ajuns, de-ocamdată pentru mine, dar e vorba de-o bine-facere... Am un prieten bolnav şi aşĭ voi să-l ajut, să-l iaŭ cu mine la băĭ, în *Midi* şi să-l caut. D-voastră puteţĭ şti ce e o bine-facere...

Blajian, după ce maĭ întîiŭ se miră în sine de îndrăsneala cu care Mateescu — un veteran al Parisuluĭ — se afirmă ca bun prietin, pe cînd de fapt îl cunoscuse odată, de vr'o treĭ lunĭ cînd schimbase cu el vre-o treĭ vorbe, şi se întîlnise apoĭ de vre-o alte cîte-va orĭ pe stradă, salutîndu-se în treacăt — le răspunse totuşĭ cu multă bună-voinţă că regretă, căcĭ nu are disponibil, şi afară de aceasta, că în urma uneĭ scrisorĭ, primită chiar în acea zi, trebue să plece în ţară şi are nevoe de banĭ.

După ce însă timp de aproape o oră, amîndoĭ solicitatoriĭ făcură feĭ de feĭ de propunerĭ, cu aerul celor maĭ de rînd escrocĭ, îndemnîndu-l: ba, ca să le dea banĭ — căcĭ ştiŭ eĭ că are la *Creditul Lyonez*—ba, ca să schimbe vre-un bon, saŭ, să-ĭ dea o poliţă pe care s'o sconteze ajungînd în Bucureştĭ, Blajian se gîndi puţin şi le răspunse în cele din urmă, ca să vie la ora cincĭ fix.

Mulţumiţĭ, după cîte-va minute, se gătiră să plece; cînd, la uşa din sală, Mateescu rămase maĭ în urmă, pe cînd cel-lalt se scoborî pe scărĭ.

— Eŭ personal te-aş ruga d-le Blajian, dacă nu te superĭ, să mă împrumuţĭ şi pe mine cu un napoleon, pînă la sfîrşitul luneĭ, cînd primind baniĭ de acasă, i'l daŭ luĭ Georgescu să ţi-l restitue odată cu baniĭ luĭ.

Am şi eŭ foarte mare nevoe. Uite... mi s'a rupt gheata... îmĭ permit să mă spovedesc ca unuĭ duhovnic... Că la d-ta, de! unde merg o mie, merg şi două-zecĭ... sfîrşi, zîmbind forţat.

Blajian îĭ strînse mîna semnificativ şi îĭ zise: La revedere.

Incue uşa după el şi intrînd în casă fredonă după aceeaşĭ arie ca maĭ înainte, pe drum:

«Treĭ şi cu doĭ: cincĭ ... Treĭ şi cu doĭ cincĭ...»

III

Se culcă iarăşi pe canapea. In cap i se învîrteaŭ ca într'o morişcă: o mie de francĭ... avere personală... bine-facere unuĭ amic bolnav... de ce nu adică şi uneĭ *amice bolnave* — cum şi era de fapt — cu care umilul nostru solicitator, să petreacă o lună două în pitoreştile peisage ale Pyrineilor, pe la *Bagnères-de-Bigorre*, saŭ *Luchon*, saŭ chiar şi la *Monte-Carlo*, adorabilul vis, visul

de aur al orĭ-căruĭ tînăr, ce maĭ are vre-o iluzie în viaţă.

Clopoţelul sună din noŭ.

Se uită la ceas: patru fără un sfert.

Deschise uşa săliĭ. Un necunoscut, mărunţel, elegant îmbrăcat, cu barbă neagră, stufoasă, i se prezintă în faţă. Cu un aer foarte ostenit, sastisit, gîlîind, îngînă:

— Am onoarea cu d-l Blajian....

— Da, domnule.

— Daţi-mĭ voe să mă presint, Constantinescu

— Imĭ pare bine, poftiţĭ mă rog, intraţĭ înăuntru.

Şi se aşează pe un scaun; Blajian pe patul de culcare.

După o mică pausă, în care se puse în evidenţă contrastul dintre neliniştea unuia şi deplina seninătate de spirit a celuĭ-l'alt, începu în sfîrşit, încurcat şi cu o voce tremurată, dar apoĭ din ce în ce maĭ liniştit şi maĭ lin.

— Vă rog ,să mă scuzaţĭ... dacă n'am avut fericirea să vă cunosc pînă acum... şi... dacă astă-zĭ, printr'o întîmplare nenorocită mă aflu aci, la d-voastră... V'am cunoscut totuşĭ din nume, că sînteţĭ un tînăr foarte serios şi că prin nenorocirile carĭ v'aŭ isbit, înţelegeţĭ maĭ bine ca orĭ-cine păsurile fie-căruia...

Şi, fiind-că nu vreaŭ să fac paradă de vorbe îndrăsnesc să vă spun fără încunjur scopul venireĭ mele şi să-mĭ daţĭ voe să apelez la inima d-voastră.

Am primit azĭ de dimineaţă o telegramă din Viena, prin care sunt anunţat că mama e bolnavă acolo, unde s'a oprit cu o soră a mea, trecînd din Bucureştĭ spre Carlsbad; aşa în cît, aş dori cît maĭ curînd, chiar astă seară de se poate să plec la Viena.

Vă puteţĭ închipui, că pentru un ast-fel de drum, nu-mĭ ajunge baniĭ ce-ĭ am de acasă, deja cheltuiţĭ în parte; şi... v'aşĭ ruga, să fiţĭ atît de bun şi să mă împrumutaţĭ cu... cincĭ sute de francĭ. Vi-ĭ trimit telegrafic din Viena, fiţĭ sigur... Căcĭ dacă mama nu mi-a trimis pînă acum, e fiind-că nu voia să maĭ mă necăjească să plec, ştiţĭ cum sunt mamele... dar cred că e datoria mea, de 'ndată ce ştiŭ că e bolnavă, să plec şi să n'o las singură, numaĭ cu sora mea, ele două femeĭ, într'un oraş străin...

— Nenorocitule, nenorocitule, dacă-aĭ avea o clipă conştiinţă de ce mijloc criminal te serveştĭ pentru a-ţĭ ajunge perfidele tale scopurĭ ca cel maĭ monstru animal, te-aĭ sfîşia tu însu-ţĭ de ruşine şi de scîrbă!.. gîndi Blajian, revoltat pînă în ultima picătură de sînge, dar totuşĭ, ascultîndu-l cu acelaş calm caracteristic care nu-ĭ trăda nimic.

După ce încercă a-l convinge de adevăr, cu aceleaşĭ argumente, ca pre ceĭ-l-alţĭ, dar după ce se convinse maĭ de grabă el singur, de arta cu care acest comediant de bâlciŭ juca de un sfert de oră, cea maĭ tragică din comediĭ, drept orĭ ce ştiinţă ce de aniĭ de ḑile o învăţa în Parisul-lumină, Blajian îĭ dete şi acestuia întîlnire la ora cincĭ fix.

Rămas singur, se puse pe gînduri văzînd că numărul creşte mereŭ şi că poate are să crească fără sfîrşit...

Şi începu din noŭ să fredoneze după aceeaşĭ arie ca maĭ înainte:

«Cincĭ şi cu unu: şase... Cincĭ şi cu unu şase....»

IV

Ora cincĭ se apropia. Blajian, care începuse să citească o carte, o închise repede; scoase din saltarul meseĭ o coală albă de hîrtie şi trăgîndu-ĭ cu linia pervasurĭ frumoase, se puse să scrie cu litere marĭ şi cît putu maĭ bine, următorul «*Avis*». «Avisez pe onor. mea clientelă, studenţiĭ românĭ din Paris, că din cauza crizeĭ din ţară, Banca mea a dat faliment, şi că prin urmare sunt silit să sfîrşesc orĭ-ce afaceriĭ băneştĭ cu Domniile lor, începînd de astă zĭ 15 Iulie 1899 s. n. ora 5 p. m.» «Cu stimă. Vasile Blajian»

Desfăcu repede o ramă de la un tabloŭ mic ce-l avea în perete puse hîrtia în rama aceia şi eşi în sala cea mare în care da scara. Apoĭ prinse cu un cuiŭ tabloul, de-asupra uşeĭ apartamenluĭ săŭ, aşa fel, ca să nu poată fi luat de nimenĭ, căcĭ avea destinaţia să rămînă atîrnat mult timp acolo.

Intrînd înăuntru, închise bine uşa şi aşteptă nerăbdător dar mulţumit, plimbîndu-se prin săliţa apartamentuluĭ. . . . . .

. . . . . .

Portarul povesti maĭ tîrziŭ luĭ Blajian, că la ora cincĭ fix, văzu patru domnĭ tinerĭ suind laolaltă scările caseĭ, veselĭ şi triumfătorĭ, pe cînd alţĭ vr'o cîţĭ-va se plimbaŭ din'naintea uşeĭ de intrare, pe trotuar; iar peste vre-o cîte-va minute

revăzu pe a[illegible] dinăuntru scoborîndu-se abătuți și misteriș[illegible] pe cînd vocea lui Blajian se auzea de la al doilea etaj cum declama tare și batjocoritor:

«La Paris, în lupanare de cinisme și de lene,
«Cu femeile pierdute și'n orgiile obscene,
«Acolo v'ați pus averea tinerețile la stos;
«Ce a scos din voi Apusul, cînd nimic nu e de scos?»

Paris 1899 VLADIMIR G. GHIDIONESCU.

Disonanță
— Fantezie —

Inserează.

Prin aerul umed se ridică de pe cîmpii razele albe de ceață, spre albastrul adînc al bolții nemărginite. Ca sculptată în argint poleit, curată, plutește departe în zare cearcănul de lună plină...

Pribeag ca și pașii-mi ceĭ fără de țintă, năvalnic se sbate gîndul meŭ neliniștit.

Privirea-mi umedă se perde în zare; cu nesațiŭ, cu un dor vag în piept privesc brazdele arăturii de lîngă marginea aleeĭ; aerul e plin de mirosul proaspăt al pămîntuluĭ negru, fraged și greŭ... Aș dori ca aceste brazde să acopere corpul meŭ mistuit de focul nervilor aținați...

Nebună ce sunt!

. . . . . .

Și iarăș șed pe banca din alee... Pe aceeași bancă pe care ședeam atuncĭ... sub ramurĭ verzĭ. Și acum, sunt goale de frunze aceleași ramurĭ ale bătrînilor castanĭ,—mugurĭ marĭ ascund încă florĭ și frunze ca pe niște mistere...

Și toate în natură se înfioară de un tainic tremur, o îmbrățișare caldă și un sărutat molatic pasionat, cu care cuprinde totul, prima adiere de primă-vară...

Și'n inimĭ tinere deșteaptă dor vag fără marginĭ.

Cu ochiĭ rătăcind prin amurgul de seară par că te aștept...

Să viĭ ca atuncĭ . . . încet să te apropiĭ cu ochiĭ visătorĭ . . . și palid . . . și dulce . . . Tu n'aĭ zis nimic—iubită! . . . șoptit-aĭ și m'aĭ strîns la piept . . .

Iar eŭ te-am înțeles.

Voiam să-ți vorbesc de amorul meŭ nesfîrșit dar am tăcut. Mĭ-am răzimat capul de pieptul tăŭ tînăr și plin de iubire . . . Din vechiĭ castanĭ se scutura floarea, cădeaŭ fulgĭ fragezĭ în părul tăŭ negru.

Priviam îmbrățișațĭ la blîndul luceafăr și recitam strofe de nespus farmec din viața unuĭ poet . .

Ca tinere paserĭ ce 'ncearcă să treacă pe aripĭ plăpînde un mare abis, ne încercam zborul; pe vecĭ tot alăturĭ să ne fie calea . . .

Zadarnic . . . zadarnic; nu ne-a fost scris...

Și-atăt de dulce ne era amorul, atît de candid, ideal și sfînt. . . . . .

Iar astăzĭ?! . . .

Un altul îmĭ mîngăe cu mîna părul, mă strînge în brațe și la al săŭ sîn, și lung mă sărută cu buze arzătoare, zîmbind mă privește cu ochiĭ seninĭ.

A sa sunt, și eŭ... îl iubesc — și viața mea întreagă ar fi nimicită de ar vrea nenorocul să'l perd; al meŭ e...

Legațĭ pe vecie noĭ suntem și în suflet, și în inimĭ, și în cuget legațĭ...

Dar . .

La pieptul luĭ chiar, și dornic încinsă de brațele sale, un dor nebun îmĭ tae în suflet și gîndu-mĭ în zbor rătăcește la tine...

Dar unde eștĭ Tu?

Depărtată fantasmă! *Tu* mi-aĭ fost un vis... Ah! vise nebune!...

Și cînd va înceta acest vecĭnic zbucium?...

Cînd voĭ muri poate!.. S'a perde'n Nirvana...

. . . . . .

LIANA.

Suplimentul I, *fiind reservat notițelor de tot felul asupra culturei țărilor locuite de români, rugăm pe persoanele carĭ poartă un interes «Noiĭ Reviste Române», să ne trimeată spre publicare notițe asupra tot ce are legăturĭ cu cultura neamuluĭ românesc.*

«Noua Revistă Română» *își va face la rîndul săŭ, o datorie, de a susține orĭ-ce inițiativă luată pentru ridicarea instrucțiuniĭ și educațiuniĭ poporuluĭ român. In coloanele sale, faptele laudabile vor găsi tot-deauna o publicitate încurajătoare.*

PRIMA FABRICĂ

DE VAR HIDRAULIC

CIMENT PORTLAND

Marca CERBUL

VAR ALB GRAS ŞI GYPS (Ipsos)

DIN FABRICELE

BASILIO ALDASORO

COMARNIC (Prahova)

Pentru comande saŭ orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la Representantul general

PAUL SCHUELE

BUCUREŞTI, STR. LIPSCANI 94

În curtea Băncei României

Marele magasin de albiturĭ

KORAUS & SOCACIU

„La Aphrodita"

34, CALEA VICTORIEI, 34

(vis-à-vis de Magasin Universel)

Bogat asortiment de Pînzărie, Lingerie pentru dame şi bărbaţi. Specialitate de trusourĭ de mariage, Plapăme de atlas cu şi fără monogramă

Preţurĭ moderate

CASA DE INCREDERE

B. D. ZISMAN

BUCUREŞTI

44, CALEA VICTORIEI, 44

Vis-à-vis de Squarul Sărindar

MAGASIN SPECIAL DE

VELOCIPEDE-ARME

ŞI

MUNIŢIUNI

Cel maĭ mare deposit de: Biciclete

Clément
Clevoland
With Wort, cu
ACCESORII:
Lămpĭ
Clopote
Goarne
Ciclometre
Cheĭ
Pedale
Şeĭ etc. etc.

Doctorul C. ANGELESCU

Intorcîndu-se din străinătate şi-a reluat consultaţiunile de la ora 2—4 p. m. în

Strada Sălciilor, No. 4 bis.

RENUMITA CASA A

Fraţilor C. şi S. POPOFF

DIN MOSCOVA

60, CALEA VICTORIEI, 60

Vis-à-vis de Theatrul Naţional

Se recomandă osebitĕĭ atenţiunĭ escelentul şi adevăratul CEAI DE CHINA

MAREA FABRICA ROMANA DE BERE

E. LUTHER

SOSEAUA BASARAB ŞI STRADA ROSETTI

BUCUREŞTI

Proprietatea D-neĭ SOFIA BRAGADIRU

Prima furnisoră a Curţiĭ Regale

Recomandăm tutulor Escelenta Bere din această veche şi reputată fabrică

NEINTRECUTĂ BERE DE PILSNER, DE MARTIE ŞI BAVAREZĂ

EN GROS ŞI EN DETAIL

Atît în butoaie cît şi în stiele.

Comenzile făcute prin poştă saŭ telefon se fac imediat prin trimeterea la domiciliŭ.

GRADINA DE VARA, SALON DE IARNA

SPLENDID DECORATE

ŞI ILUMINATE CU ELECTRICITATE, DIN PROPRIA-I UZINĂ.

DELICIOASE MANCARI RECI

MUSICA MILITARA ESECUTA ARIELE CELE MAI PLACUTE

Asemenea staŭ la dispoziţia publicului biliardele şi joculŭ de popicĕĭ.

SERVICIUL PROMPT

PRETURILE MODERATE

Comunicaţia tramvayuluĭ pînă la poarta Eliseului.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL, STR. DOAMNEĬ 16, BUCUREŞTĬ.